

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	burgemeester A.J. Moerkerke
Datum commissiebehandeling	29 november 2023
Datum raadsbehandeling	14 december 2023
Zaaknummer	1016927

Onderwerp	Aanpassingen Arbo en groot onderhoud brandweerkazernes
-----------	--

Voorgesteld besluit

1. De noodzakelijke aanpassingen conform de arbeidsomstandighedenwet en groot onderhoud van brandweerkazernes binnen de gemeente Moerdijk uit te voeren;
2. Hiervoor in 2024 een budget beschikbaar te stellen van € 728.000 en de algemene reserve aan te wenden ter dekking van deze kosten.

Publiekssamenvatting

De brandweerkazernes binnen de gemeente Moerdijk zijn eigendom van de gemeente. Een aantal van deze kazernes voldoen niet meer aan de (Arbo) eisen en dienen aangepast te worden om hieraan te kunnen voldoen. Ook is de gemeente voornemens een aantal kazernes aan te passen in het kader van verduurzaming. Dit conform de routekaart gemeentelijk vastgoed 2022. De raad wordt voorgesteld financiële middelen vrij te maken om een aantal kazernes aan te kunnen passen aan de hedendaagse eisen.

Inleiding

Aanleiding

De brandweerkazernes binnen de gemeente Moerdijk maken deel uit van het gemeentelijk vastgoed.

Aangezien een aantal kazernes gedurende lange tijd in gebruik zijn bij de brandweer zijn deze (enigszins) gedateerd en voldoen deze niet meer aan de eisen zoals onder meer gesteld in de Arbeidsomstandigheden Wet. In 2017 is een eerste onderzoek uitgevoerd naar de noodzakelijke aanpassingen die benodigd zijn om de kazernes aan deze eisen te kunnen laten voldoen.

Naast de noodzakelijke aanpassingen van een aantal brandweerkazernes in het kader van de Arbeidsomstandigheden Wet heeft de gemeenteraad het besluit genomen een aantal panden die deel uitmaken van het gemeentelijk vastgoed te gaan verduurzamen. Hieronder zijn gedurende de huidige collegeperiode twee brandweerkazernes benoemd, te weten 1. Kazerne Fijnaart en 2. Moerdijk haven. Voor de maatregelen in het kader van verduurzaming is voor deze kazernes reeds budget beschikbaar gesteld.

De afdeling Gemeentelijk vastgoed hecht er waarde aan deze maatregelen tot verduurzaming van deze brandweerkazernes gelijktijdig uit te voeren met de noodzakelijke aanpassingen van deze kazernes in het kader van de arbeidsomstandigheden.

Beoogd effect

Het realiseren van een veilige werkomgeving voor de brandweermensen in Moerdijk welke voldoet aan de eisen zoals gesteld in de Arbeidsomstandigheden Wet. Het creëren van een prettige en functionele werkomgeving voor brandweerpersoneel waardoor de brandweer op een goede wijze haar werkzaamheden kan verrichten ten behoeve van de lokale maatschappij.

Argumenten

Voorgestelde aanpassingen voor benoemde kazernes:

Willemstad:

Inleiding

De gemeente heeft als taak te voorzien in adequate huisvesting voor de brandweer. De afgelopen jaren zijn er diverse locaties voor nieuwbouw onderzocht. Het is niet gelukt om een andere locatie te vinden voor nieuwbouw, daarom wordt de huidige locatie aan de Landpoortstraat in Willemstad nu als locatie onderzocht.

Inhoud

De locatie aan de Landpoortstraat is al sinds 1953 de plaats voor de vrijwillige brandweer in Willemstad. De locatie voldoet niet meer aan de minimale eisen van Arbowetgeving en is daarnaast technisch en functioneel verouderd. Doordat er geen andere opties zijn, wordt nu op de huidige locatie bepaald wat nodig is om de locatie te laten voldoen aan de Arbowetgeving. Deze verbouwing focust zich op de stallingsgarage en niet op het aangrenzende poortwachtershuis. Deze locatie is door de aanrijtijden en centrale ligging tussen Willemstad en Helwijk erg geschikt. Op dit moment is een architect bezig met een studie waarin de impact op de vestingwal wordt meegenomen. Door de monumentale waarde van het pand en de omgeving maakt dit het een extra aandachtspunt.

Naar verwachting wordt in 2024 een voorstel met het voorlopig ontwerp en benodigde kostenraming voor de verbouwing voorgelegd. In de stelposten wordt nu rekening gehouden met een bedrag van € 825.000 aan investeringskosten. De verwachting is dat op basis van de huidige situatie het bedrag hoger zal zijn dan hiervoor genoemd.

Parallel aan het onderzoek wordt er voor de periode van verbouwing gekeken naar een tijdelijke locatie in en rondom Willemstad en Helwijk.

Klundert:

Klundert beschikt over een 'gedateerde' kazerne die aanpassingen vraagt op het gebied van sanitaire voorzieningen (dames/ heren) en aangepaste kleedruimte en routing in relatie tot schoon en veilig werken. In het verleden is een rapport opgemaakt met de titel "Aanpassingen en kostenoverzicht van de brandweerkazernes in gemeente Moerdijk". Om over een actueel kostenoverzicht te beschikken is dit rapport in mei 2023 aan een update onderworpen.

De Initiële plannen voor aanpassing en groot onderhoud zijn ten aanzien van de kazerne Klundert in overleg met de brandweer recentelijk bijgesteld. De leeftijd van de kazerne, de ligging van de kazerne evenals de ontwikkelingen binnen de (vrijwillige) brandweer vragen om gepaste voorzichtigheid ten aanzien van (zeer) grote investeringen op de lange termijn. Zoals reeds gesteld betreft het een 'gedateerde' kazerne waarbij een volledige update grotendeels mogelijk is maar tegen zeer hoge kosten (Globale schatting € 272.000 (incl. BTW)). De locatie waar de huidige kazerne is gelegen komt mogelijk in aanmerking voor een plan tot herinrichting (centrumplan Klundert). Hierbij is het een mogelijkheid dat de kazerne 'verplaatst' wordt naar een meer passende locatie. De brandweer wordt momenteel voor vraagstukken geplaatst in relatie tot Europese wet- en regelgeving in relatie tot de inzet van vrijwillige brandweermensen. Ook de paraatheid en beschikbaarheid van vrijwilligers plaatst de brandweer voor vraagstukken die op midden-lange termijn gevolgen zouden kunnen hebben voor het behouden van- of het zoeken naar een meer geschikte locatie voor een nieuwe- kazerne in Klundert.

Het plan voor de verbouwing van de kazerne Klundert dat nu (met steun vanuit de brandweer) voorligt betreft een aanpassing voor de midden-lange termijn, een periode van ongeveer vijf jaar.

Hierbij wordt afgezien van de bouw van een verdieping op (een deel van) de kazerne. Ook wordt afgezien van de realisatie van een afzonderlijk kantoor voor de kazernecommandant. Wel worden sanitaire voorzieningen aangepast, inclusief het plaatsen van een sanitair unit achter de kazerne, achter de geplande kleedruimte aan de achterzijde van de remise. Aangezien de kleedruimte van de kazerne snel last heeft van 'vochtproblemen' zal hierin een voorziening worden getroffen om vochtproblematiek in de kleedruimte tegen te gaan zoals bijvoorbeeld het realiseren van ventilatievoorzieningen of het plaatsen van een airconditioning. Deze aanpassingen vergen een bedrag van € 170.000 inclusief BTW.

Zevenbergen:

De kazerne Zevenbergen is inmiddels ook een verouderd pand. Aanpassing aan de hand van de hedendaagse eisen in relatie tot de arbeidsomstandigheden zijn noodzakelijk. Een afgesloten kleedruimte en een veilige routing binnen de kazerne dienen te worden gerealiseerd. Ook de sanitaire voorzieningen voor dames en heren dienen te worden aangebracht en/ of te worden aangepast. Een gewenste overdekte fietsenstalling dient eveneens nog gerealiseerd te worden.

De kazerne Zevenbergen beschikt over het specialisme kazerne centrale. Dit is een gedecentraliseerde 'meldkamer' die lokaal kan worden ingezet om te sturen op de verdeling van lokale brandweer capaciteit bij minder spoedeisende taken wanneer de reguliere alarmcentrale van de brandweer wordt overvraagd. De kazerne centrale heeft hiertoe een 'gebiedsfunctie' waarbij ook omliggende kazernes kunnen worden aangestuurd. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden bij grootschalige neerslag (wateroverlast) of stormschade meldingen. Om de genoemde taken goed uit te kunnen voeren moet hiertoe een aparte werkruimte worden gecreëerd.

In de remise van de kazerne is ruimte voor stalling van de tankautospuiter, een personen transport bus en het grootschalig watertransport. Voor het grootschalig watertransport is de nadrukkelijke wens aan de achterzijde van de kazerne een overheaddeur te realiseren in de remise. In de huidige situatie staat het haakarmvoertuig waarop het grootschalig watertransport (haakarmbak) is geplaatst op de rijbaan van de voor de kazerne gelegen weg. Dit kan gevaarlijke situaties opleveren voor de weggebruikers die het op de rijbaan van de weg geplaatste brandweervoertuig willen passeren. Er is geen ruimte op het voorterrein van de kazerne om de haakarmbak op 'eigen terrein' af te zetten en terug in de remise te plaatsen. Door het plaatsen van een overheaddeur in de achterzijde van de remise kan de haakarmbak op eigen (achter) terrein worden afgezet en in de kazerne worden geplaatst. Het afzetten van de haakarmbak van het haakarmchassis is noodzakelijk aangezien de remise van de kazerne niet 'hoog' genoeg is om de haakarmcombinatie in één geheel naar binnen te rijden. De kosten voor het verhogen van de remise zijn vele malen hoger dan de optie voor het plaatsen van een overheaddeur in de achterzijde van de remise.

Voor de realisatie van aanpassing en verbouwing van de kazerne Zevenbergen is een bedrag van € 254.000 inclusief BTW benodigd.

Moerdijk (dorp):

In Moerdijk dorp bevindt zich eveneens een gedateerde brandweerkazerne. De kazerne heeft gezien de benodigde updates en groot onderhoud vergelijkbare uitdagingen als de kazerne Klundert, zij het dat volledige aanpassing van de kazerne aan de hedendaagse standaarden niet mogelijk blijkt. Wel kunnen een aantal aanpassingen worden doorgevoerd welke een tegemoetkoming bieden aan de eisen zoals gesteld in de arbeidsomstandighedenwet.

Voorgesteld wordt de kleedruimte naast de remise middels een strokengordijn af te scheiden van de remise en de bestaande facilitaire voorzieningen (dames en heren) uit te breiden. De kosten voor de realisatie hiervan worden begroot op € 31.000 inclusief BTW.

Fijnaart:

Om de kazerne Fijnaart te laten voldoen aan de eisen zoals gesteld in de Arbeidsomstandigheden Wet zijn aanpassingen nodig ten aanzien van de sanitaire voorzieningen voor dames en heren.

Naast de voorgestelde aanpassingen staat de kazerne op de nominatie voor verduurzaming. Dit conform de routekaart gemeentelijk vastgoed (vastgesteld door de raad 2022). Hier is een afzonderlijk bedrag voor begroot hetgeen buiten de scope van dit proces valt.

In het rapport bouwadvies en ontwerp staat een benodigd bedrag begroot van € 66.500 incl. BTW. Recentelijk is door een bouwbedrijf een offerte uitgebracht om tot realisatie van

de gewenste aanpassingen te komen. In afwijking van het rapport is hier een bedrag uitgekomen voor de aanpassing van de kazerne Fijnaart van € 111.000 inclusief BTW.

Standdaarbuiten:

De kazerne in Standdaarbuiten betreft een nette, recent gebouwde kazerne welke in goede staat van onderhoud verkeerd. Tijdens de bouw is echter in onvoldoende mate rekening gehouden met de aanwezigheid van voldoende sanitaire voorzieningen en kleedruimten voor zowel dames als heren. Om te kunnen voldoen aan de eisen van de Arbeidsomstandigheden Wet zijn hiertoe een aantal kleine aanpassingen noodzakelijk. Zo dienen de sanitaire ruimten te worden heringericht en de kleedruimten gescheiden te worden. Hiervoor is een bedrag begroot van € 23.000 inclusief BTW..

Moerdijk (haven):

De beroepskazerne Moerdijk haven voldoet aan de eisen ten aanzien van de arbeidsomstandigheden en valt derhalve buiten de scope van dit traject. Wel staan werkzaamheden gepland voor deze kazerne in het kader van verduurzaming conform de routekaart gemeentelijk vastgoed (vastgesteld door de raad 2022).

Kantttekeningen en risico's

Pro

Door het uitvoeren van de voorgestelde aanpassingen en groot onderhoud aan kazernes voldoet de gemeente Moerdijk aan de eisen zoals gesteld in de Arbeidsomstandigheden Wet. De realisatie van een betere routing binnen de kazernes reduceert de risico's voor het brandweerpersoneel bij (spoed) uitrukken van de brandweer (betere zichtlijnen, voorkomen aanrijding personeel door brandweervoertuig).

Contra

Een aantal kazernes zijn flink gedateerd. Aan deze kazernes worden noodzakelijke aanpassingen gepleegd binnen de bestaande mogelijkheden. Deze kazernes voldoen hiermee niet geheel aan de eisen die de brandweer heden ten dage aan kazernes stelt. Het onderhoud aan deze kazernes zijn vooral bedoelde om de bruikbaarheid van deze kazernes voor de midden-lange termijn te borgen. Hierbij kan druk ontstaan op de benodigde kosten versus de te verwachten baten.

Alternatieven

Voor de langere termijn zal bekeken moeten worden wat een mogelijk alternatief is voor deze kazernes (nieuwbouw of mogelijke sluiting). Het verkennen van deze alternatieven zal in de komende jaren in samenwerking met, en op advies van, de brandweer Midden- en West- Brabant plaatsvinden.

Middelen

Personele middelen

Binnen het gevraagde budget is rekening gehouden met een bedrag van € 50.000 voor de inhuur van een externe projectleider ten behoeve van de begeleiding van de uitvoering.

Financiële middelen

Kostenoverzicht:

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen per kazerne, de meegenomen stelposten in het totaalbudget en de kosten voor de inhuur ten behoeve van de procesbegeleiding.

Doordat de BTW op de kosten voor onderhoud aan de brandweerkazernes niet compensabel of aftrekbaar is en dus kostenverhogend werkt zijn alle kosten inclusief BTW opgenomen.

Kazerne	Procesbegeleiding en stelposten algemeen	Bedragen (begroot)*
Klundert		€ 170.000
Zevenbergen		€ 254.000
Moerdijk (dorp)		€ 31.000
Fijnaart		€ 111.000
Standdaarbuiten		€ 23.000
	Stelpost onvoorzien (+/- 10%)	€ 59.000
		Subtotaal € 648.000
	Externe inhuur tbv Procesbegeleiding	€ 50.000
	Stelpost tekeningen en berekeningen tbv gebouw-aanpassingen	€ 30.000
		Totaal € 728.000

Dekking

Doordat het éénmalige onderhoudskosten betreffen kan de algemene reserve aangewend worden tot een bedrag van € 728.000 ter dekking van deze kosten. In het periodiek verstrekte overzicht van de stand van de algemene reserve werd rekening gehouden met de aanwending van de algemene reserve voor een bedrag van € 340.000 voor dit betreffende onderwerp.

Communicatie

Het besluit wordt opgenomen in de besluitenlijst van het college van Burgemeester en Wethouders en ook in de besluitenlijst van de raad.

Vervolg

Wanneer de benodigde middelen beschikbaar zijn wordt getracht de uitvoering van de noodzakelijke aanpassingen aan de brandweerkazernes in de eerste helft van 2024 plaats te laten vinden.

Bijlagen

Rapport "Aanpassingen en kostenoverzicht van de brandweerkazernes in gemeente Moerdijk (versie 6; 12 mei 2023).

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 31 oktober 2023

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

ir. J.C. Slagboom

A.J. Moerkerke

RAADSBSLUIT

Raadsvergadering van 14 december 2023

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 31 oktober 2023;

overwegende dat:

- De brandweerkazernes binnen de gemeente Moerdijk onderdeel zijn van het gemeentelijk vastgoed;

gelet op:

- De eisen die zijn gesteld in de Arbeidsomstandigheden Wet;

BESLUIT

1. De noodzakelijke aanpassingen conform de arbeidsomstandighedenwet en groot onderhoud van brandweerkazernes binnen de gemeente Moerdijk uit te voeren;
2. Hiervoor in 2024 een budget beschikbaar te stellen van € 728.000 en de algemene reserve aan te wenden ter dekking van deze kosten.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 14 december 2023,
de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel

A.J. Moerkerke